

PREDGOVOR**NEKAJ NOVOSTI ...**

V letošnjem letu smo v reviji Geografski vestnik uvedli nekaj pomembnih novosti. Ta so povezana z:

- večjo mednarodno vpetostjo revije, saj smo člankom začeli dodeljevati številčne oznake DOI;
- uvedbo sodobnega in bolj preglednega spletnega urednikovanja prek sistema *Open Journal Systems* in
- digitalizacijo vseh letnikov revije.

Kot rečeno, je prva novost, da smo za članke pridobili tako imenovane **identifikatorje digitalnega objekta** (DOI, *Digital Object Identifier*). DOI je enolična in stalna oznaka za digitalne dokumente in se uporablja za iskanje različnih virov, ki so stalno dostopni na medmrežju. Identifikator digitalnega objekta je alfanumerično zaporedje znakov, ki je sestavljeno iz predpone in pripone. Predpono za vsakega prijavitelja določi Agencija za registracijo DOI (*DOI Registration Agency*). Pripono pa določi prijavitelj sam, mora pa biti enolična v okviru predpone. Pri DOI-ju za Geografski vestnik (na primer 10.3986/GV86103) je predpono 10.3986 določila Agencija za registracijo DOI. Oznake za poševnico oziroma pripona pa je sestavljena iz kratice revije in petih števil; prvi dve številki pomenita letnik, tretja številka v letniku in zadnji dve vrstni red članka znotraj številke. V primeru 10.3986/GV86103 gre za tretji članek v prvi letošnji številki, torej v 86. letniku.

Zaradi DOI-jev bomo deloma prilagodili naše medmrežne strani, saj zdaj na medmrežju ne bodo le pdf datoteke člankov, pač pa bo imel vsak članek samostojno spletno stran z izvlečkom in literaturo.

Vse več revij opušta klasično urednikovanje in se odloča za izvajanje uredniških postopkov prek sistema *Open Journal Systems* (OJS). OJS je odprtokodna programska oprema za urejanje znanstvenih revij. Zasnovana je tako, da zagotavlja tehnično infrastrukturo ne le za medmrežno predstavitev člankov, pač pa tudi za celotno urednikovanje, vključno z oddajo člankov, recenzijskimi postopki, komunikacijo, arhiviranjem, poenostavljenim povezovanjem z različnimi storitvami, kot je na primer registracija DOI-jev, in drugo.

V letu 2015 bomo tako avtorje postopno usmerjali k oddaji člankov prek medmrežne strani: <http://ojs.zrc-sazu.si/gv>.

Pri pridobivanju številčnih oznak DOI, kot tudi za uporabo sistema OJS, se zahvaljujemo Znanstvenoraziskovalnemu centru Slovenke akademije znanosti umetnosti.

Nazadnje pa omenimo, da nam je **uspelo digitalizirati vse letnike revije**, ki do sedaj niso bili dostopni na medmrežju (letniki 1–70). V letu 2015 jih bomo postopoma objavili na medmrežni strani revije. Ob tem bi se radi zahvalili knjižnici Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, da so nam omogočili uporabo lepo ohranjenih arhivskih izvodov revije. Pri sami izvedbi pa gre zahvala Geografskemu inštitutu Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenke akademije znanosti in umetnosti. Pri digitalizaciji se nismo odločili za klasično skeniranje, pač pa za skeniranje OCR (*Optical Character Recognition* oziroma optično prepoznavo znakov), kar pomeni, da so članki shranjeni kot besedilo in ne kot slika. Praktična prednost tega je na primer, da lahko zdaj po člankih z računalnikom iščemo posamezne besede in besedne zveze.

Z digitalizacijo smo naredili pomemben korak k ohranjanju »geografske dediščine«, podobno kot so pred nami že naredili za reviji Geografski zbornik/Acta geographica (digitalizirani članki so dostopni na medmrežni strani: <http://giam.zrc-sazu.si/?q=sl/node/409>) in Geographica Slovenica (<http://giam.zrc-sazu.si/?q=sl/node/654>). Upamo, da bodo sledile tudi druge.

Pa obilo užitkov pri prebiranju revije!

Matija Zorn, urednik
Rok Ciglič, tehnični urednik